

MOTERŲ DIRVA

MENESINIS ŽURNALAS, LEIDŽIA A. L. R. K. MOTERŲ SĄJUNGA.

TOMAS VI

Gegužis-May, 1922 m.

5 (69)

Entered as second Class Matter Nov. 30, 1918 at the P. O. at Chicago, Ill.
Under act of March 3, 1879

"Moterų Dirva" (Women's Field).
Published monthly by A. L. R. K.
Moterų Sąjunga (Lith. R. C. Women's Alliance of America).

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly	\$2.50
Six Months	\$1.50
Single copy	.20
In foreign countries yearly	\$3.00
Six Months	\$1.75
Single copy	.25

"MOTERŲ DIRVA"

917 W. 33rd St., Chicago, Ill.

"MOTERŲ DIRVA"

Moterų mėnesinis žurnalas
Leidžia A. L. R. K. Moterų Sąjunga
KAINA:

Suv. Valstijose metams	\$2.50
Pusmečiui	\$1.50
Vienas egz.	.20
Užrubežyje metams	\$3.00
Pusmečiui	\$1.75
Vienas egz.	.25

"MOTERŲ DIRVA"

917 W. 33rd St., Chicago, Ill.

MOTERS.

Skaidus pančiai jau sudilo,
Kurie varžė mūsų sielą!
Matom savo laisvę mielą;
Mintys mus aukštai iškilo
Ir pasklido po padangę,
Skelbdamos lygybę brangią.

Vakar moteris — vergė:
Buvo jai protaut užginta, —
Jautė vyro ranką tvirtą,
O akis tamsa jai dengė.
Šiandie jėga nebevaldo,
Tad kovosim mes be kardo!

Tegu trupa šarvas kietas —
Meilę duosim į jo vietą,
Sutirpdinsim plieną kietą, —
Išdžius kraujas žmonių lietas,
Tik dora apsišarvoję,
Mes laimėsime šioj kovoje!

Užsidegę po žibintą,
Eikim iš tamsos į šviesą,
Spinduliais štai rytas švinta,
Nešdamas brolybę, tiesą,
Tad pirmyn, sesytė, drąsiai,
Gdyt žaizdų tautos dvasiai!

Sluostyt ašaras našlaičių,
Diegti dorą į jų širdį,
Leisti kalinius iš pančių —
Tegu ryto giesmę girdi,
Tegu džiaugiasi pajutę,
Kad visiems brangi saulutė.

(Iš "Moteris.")

MOTINŲ DIENA.

asmet, gegužės mėnesio antrame sekmadienyje apvaikščiojame t. v. „Motinų Dieną“ (Mother's Day.) Toje dienoje yra viešai ir visur atiduodama pagarba moterei-motinai. Tai gražiausioji metų legalė šventė — tai didžiausias laimėjimas moters. Kuomet pasaulys įvertins pilnai moterį kaip motiną, jos svarbą ir reikšmę — tuomet tinkamai supras ir moters teises, jas pripažins ir pagerbs.

Suv. Valstijose „Motinų Dieną“ švenčiama tik nuo 1914 metų. Musų tautoje „motinėle“ dainiai apdainavo jau daug metų atgal. Gal nei jokios kitos tautos dainose ir raštuose nerasi tiek meilės ir pagarbos link motinos, kiek musų lietuvių. „Motinėle“ lietuviuose turi ypatingai augštą jai skirtą vietą. Dukrelė verkia skirdamosi nuo motinėlės pas kurią „augo ir plonas drobėles audė“ — sunus jodamas karan atsisveikina pirmiausia su motinėle, našlaičiai likę be josios graudžiai ją apverkia ir tt. ir tt. Kiek gražiausio širdies jausmo išlieta motinėlės vardu, kiek pagarbos ir meilės!

Užtai kiekviena motina privalo savo gražiu gyvenimu, pavyzdingu ir švelniu savo kudių auklėjimu stengtis visuomet būti verta tos didelės meilės ir pagarbos, kurią jai pasaulis reiškia.

Nina.

MANO MOTINĖLĖ.

Mane motinėle
Mažą išauklėjo,
Švelni jos rankelė
Glaudė, malonėjo.
Vargo kiek praleido,
Ašarų išliejo,
Sudžiuvo ant veido,
Daugel iškentėjo,
Pakol dar lopšelyj
Supo ir mylavo
Mažytį sunelį;
Tvirtą viltį savo.
Per visą dienele
Sunkiai dirbt reikėjo,
Per kiaurą naktelę
Dažnai ji budėjo:
Prie mano lopšelio
Šypsojo veidelis
Meilus, kaip saulelė,
Jei mažas sunelis
Ramiai sau miegojo...
Šluostė ašarėles
Ir tankiai raudėjo,
Jeigu mažutėlis,
Ligos surakintas,
Verkė ir kentėjo,
Skausmu nuslopintas
Žado neturėjo...
Kas gal apsakyti,
Vargą motinėlės,
Bėdas surašyti.
Mano sengalvėlės?!
Už tai motinėle
Myliau ir mylėsiu,
Už jos sveikatėlę
Dirbsiu ir kentėsiu.

J. Naruševičius.

Dar nepervėlu prikalbinti naujų narių organizacijai. Ar atliks savo priedermę kaip sąjungietė?

Krikščionija ir moterys svetur ir Lietuvoje.

(Iš prof. Pr. Bučio paskaitos L. K. Mot. Dr.-jos Kauno skyriaus susirinkime 1922 metų, Kovo 19 dieną).

Nors krikščionija prasidėjo Kristaus laikais, bet ji prigyti, išigyventi žmonijoj negalėjo taip greit. Kad Kristaus mokslas galėtų kaip reikiant plėtotis, reikėjo patogios, tam tikrai parengtos dirvos. Tuo tikslu Dievas siuntė į pasaulį pranašus, kurie Dievo įkvėpiami suruošė Šventąjį Raštą.

Šv. Raštas sudėtas iš dviejų dalių: Senojo ir Naujojo Įstatymo. Senasis Šv. Rašto Įstatymas buvo prirengiamoji krikščionijai dirva, kurioj įsikūrė Kristaus Bažnyčia; tuo tarpu Naujasis Įstatymas aprašė patį Kristaus gyvenimą, jo mokslą, darbus ir stebuklus.

Tuo metu, kada buvo rašomas Šv. Rašto Senasis Įstatymas moterų padėtis įvairiose šalyse buvo gan bloga: jos nė svajoti negalėjo apie jokias pilietines teises. Kitaip buvo toje tautoje t. y. Izraelitų tautoje, kur buvo rašomas Senasis Įstatymas. Šv. Raštas buvo pirmas senovėje moterų teisių apgynėjas. Ypatingai gerbė moteris žydai, nes jie gyveno Šv. Raštu, t. y. tuo Įstatymu, kuris kaip sakiau, ypatingos pagarbos reiškę moterims. Aprašydamas garsių vyrų darbus, aprašė lygiai ir garsias moteris. Čia paminėsime keletą garsių moterų, kurių vardai garbingai minimi Šv. Rašte.

Aprašyta yra Marija, kuri išgelbėdama Mozę nuo mirties, kartu išgelbėjo ir visą žydų tautą. Šale Abraomo yra aprašyta gražioji Sara, kuri ir dora ir kitoms ypatybėms bu-

vo lygi savo vyrui. Gudruolio Salomono motina daug savo gerų ypatybių įkvėpė auklėdama sūnų, kurios paskui jam padėjo pakilti ir pragarsėti.

Sen. Įstatymas pažymi net keletą savystovių moterų k. a. Deborą, kuri buvo žydų tautos vyriausiu teisėju t. y. turėjo tokias teises, kokias mūsų laikais turi prezidentai. Žydų tautai nustojus neprigulmybės ištrėmimo metu apie 400 metų juos valdė teisėjai, kaip antai Gedeon, Samson ir kiti; jų tarpe buvo ir aukščiau paminėta Debora. Iš to pavyzdžio aišku, kaip aukštai buvo laikomos žydų tautoje moterys, kad net iki šiol jų vardai paliko garsus, nors nuo tų laikų eina jau ketvirtas tūkstantis metų.

Sen. Įstatymas turi keletą knygų pavestų vien tik moterims išgirti. Seniausia jų yra Rutos knyga. Čia yra aprašoma svetimtautė mergelė, kaip ji atvyko į žydų žemę, ištekojo už Boožo ir tuo budu pateko ton giminėn, kame gimė pats Kristus. Juditos knyga aprašo to vardo moterį — karžygę. Ji buvo našlė. Begyvenant jai namuose — Betulijoje, užpuolė ją šali priešai. Vada, tos šalies norėjo jau pasiduoti ir taip visą tautą būtų paskandinę vergijon. Bet moteris Judita nuėjo į stovylą, užmušė vadus ir tuom sukėlus visą tautą gintis nuo priešų, išsigelbėjo iš vergijos. Estera buvo prasta našlaitė, kuri vėliau liko tos tautos kralienė, kame ištrėmimo metu gyveno žydų tauta. Savo pasišventusiu užtarymu ji apsaugojo žydus nuo išplovimo ir taip išsaugojo visą tautą.

Čia paminėjome tik keletą garsių moterų, bet visų, kiek Sen. Įstaty-

mas aprašo, neišskaičiuoti. Ypatin-
gai buvo gerbiamos moterys, kaip
sakiau, žydų tautoje, bet ir ten jos
dar balsavimo teisės neturėjo.

Šv. Rašte aiškiai pasakyta, kad
moteris yra gabi ir gali būti naudin-
ga kaip šeimai, taip ir pačiai tautai.
Krikščionija tos minties netik neuž-
glemžė, bet dar pastumėję pirmyn.
Atėjęs pasaulin Kristus paskelbė ly-
gybės ir meilės obalsius; tuo pačiu
jis įleido į savo bažnyčią moteris, tuo
tarpu kaip Sen. Įstatymas pažymi,
kad moterys tikybinėse apeigose ne-
galėdavo dalyvauti kartu su vyrais.

Moteries po kūdikiui įvedimas baž-
nyčion yra daromas ne dėl apvaly-
mo, kaip krikščionijos priešų yra sa-
koma, nes ji likdama motina jokios
nuodėmės nepapildo ir jokių apva-
lymų nereikalinga. Tas įvedimas Ka-
talikų Bažnyčios yra daromas tik to-
del, kad tinkamai pagerbus moterį
— motiną, kas niekuomet nėra ski-
riama vyrui — tėvui. Bažnyčioje ša-
le vyrų šventųjų paveikslų stovi pa-
veikslai ir moterų, nes katalikų baž-
nyčia vienodai garbina doras mote-
ris, kaip ir dorus vyrus. Vienas ne-
lygumas aiškiai metas į akis, tai ne-
leidimas moterims būti kunigais.
Aiški tiesa, kad moterys negali būti
kunigais, bet juk ir ne visi vyrai jais
lieka. Kunigystė labiau yra pareiga
negu teisė, uždedama ant kai kurių
asmenų, kad jie patarnautų kitiems.
Senovėje, kol moteris buvo žemai
statoma daugelyje tautų, tol nega-
lima buvo padaryti, kad moterys lik-
tų kunigais, ir krikščionija turėjo
pirma įeiti į tas tautas per vyrų apaš-
talavimą, paskui atitaisyti tą tautų
klaidingas pažiūras į moterį. Dar ir
iki šių dienų kaikur tas tebėra ne-
padaryta. Sykį pavedus vyrams ku-
nigystės pareigas negalima jų pas-
kui atimti ir perkelti ant moterų.
Tačiau abi lytį negali būti kunigais,

nes tas išauktų žmonių tarpe didelio
pasipiktinimo. Kiek yra garbinga ku-
nigystė, tiek pat garbinga ir mergys-
tė. Kristus mergystės skaislybę taip
aukštai pakėlė, jog pilnai atlygino
moterims už neprileidimą jų prie ku-
nigystės. Kunigai gali ir turi pelnytis
skaistybės nuopelnus, bet katalikiš-
koje liturgijoje ypatinga šventenybės
rūšis yra skirta tik moteriškos lyties
asmenims.

Apskritai imant, krikščionijos is-
torijoje moterys užima svarbią vietą.
Dievo motinos Marijos švenčių yra
net daugiau, kaip Kristaus švenčių.
Tačiau iš čia neišeina dar feminiz-
mas, nes garbinant Mariją yra ly-
giai garbinamas ir Kristus. Šventieji
Kazimieras, Jurgis, Aloyzas, Stanis-
lovas neužima šventųjų tarpe tokios
svarbios vietos, kaip šventoji Agota,
Agnietė, Barbora, Magdalena, Ono
ir kt.

Šv. Augustinas, miręs V šimt.
Kristui gimus, daug gerą padarė vi-
sam katalikiškam pasauliui tik dėka
savo motinos šv. Monikos. Šv. Ber-
nardas, miręs 1153 m., yra jaunes-
nysis šv. Tėvų, kuris pasižymėjo ne-
paprastu gyvenimo dorumu. Jo gy-
venimo pamatą, jo auklėjimą padė-
jo jo motina, kuri netik į šv. Bernar-
dą darė įtakos, bet ir į kitus 7 jo
brolius. Po jos mirties visi 8 sunūs
ir vyrai įstojo į vienuolyną. Žinomas
prancuzų karalius Liudvikas IX daug
padarė nuopelnų krikščionijai tik jo
motinos Blankos Kastilietės dėka.

Viduramžiuose kultūros kėlimo ir
plėtimo srity yra pasidarbavusios ir
moterys vienuolės. Neminint jau,
kiek moterys yra dirbusios privati-
nėse mokyklose, pažymėsime tik, kad
tulos Hrosvita ir Gertruda iš Nivel
netoli Briukselio yra buvusios net
universituose profesoriais. Tas buvo
viduramžiuose, bet šiais laikais kur
kas daugiau yra moterų, kurios uži-

ma aukštas ir atsakomingas vietas.

Pereinant į lietuvių gyvenimą matom dainuose dainuojamą garsaus mūsų tautos didvyrio kun. Vytauto motiną skaisčiąją Birutę. Dar galėtume paminėti Barborą Radvilaiteį ir kitas magnatų dukteris ar kunigaikštytes, kurios tačiau mūsų tautos istorijoje nepalikę šviesių darbų.

Daug naudos padarė Lietuvai vysk. Valančius, kurio motina, kad ir prasta kaimietė moterėlė, bet sunui ir vyskupui esant darė į jį įtakos. Ji žinojo motinos pareigas, ji žinojo, kad tos pareigos niekuomet nesibaižia ir todėl pildė jas. Tai buvo aukštos ir didelės doros moteris.

Pradėjus mūsų tautos visuomenei, tautinei ir politinei sąmonei busti, buvo moterų, kurios raštu, žodžiu ir darbu gaivino bundančią mūsų tautą. Paminėtina ir moteris Skirmuntaitė, kuri rašė istoriskus veikalus, paminėtinos ir kitos šių dienų rašytojos ar tai pedagogiškoj ar kitokioj srityj.

Bet apskritai imant, mūsų tautoje žvaigždžių moterų nėra. Nežiūrint į tai, vis tik dideliai žymus mūsų moterų susipratimas ir kilimas eina aukštyn.

Amerikoje lietuvių katalikų moterų padėtis kiek kitokia. Jos ten laikuriuose dalykuose net pralenkė vyrus. Čia paimsime keletą iš gyvenimo pavyzdžių. Amerikoje 1905 m. įsisteigė Seserų Kazimieriečių vienuolynas; vienuolės to vienuolyno daug daugiau yra nuveikusios negu vyrai, nes jų skaičius siekia arti 230 žmonių, tuo tarpu vyrų tik 15 žmonių. Antra — vyrai vienuoliai tik tebesvajoja įsisteigti savo aukštąją mokyklą, tuo tarpu moterys turi įsisteigusios sau panašią, kuri puikiai gyvuoja jau 4 metai. Trečia — 16 lietuvių pradedamųjų mokyklų dirba vien tik moterys. Juk tai milžiniški

darbai, kurie verti pagarbos! Nepasakysiu, kad tik vienuolės moterys Amerikoje tedirbtų. Nemažiau, bet dar daugiau dirba taip vadinamoji Šv. Kazim. Akadėmijos Šelpėjų Drauga Amerikoje. Ji susideda iš išteklėjusių, žodžių iš pasaulinių lietuvių katalikų moterų, kurios ar tai rinkdamos aukas ar šiaip šelpia vienuolyną lankančias mergaites.

Jos netik darbu, bet ir žodžiu palaiko tos įstaigos autoritą visuomenės akyse. Iš tų dviejų lietuvių katalikų moterų organizacijų Amerikoje vienuolės iki šiol dar nė kuom nepasižymėjo, gal kuri ir bus šventoji, bet pasauliečių moterų vardai, ypač tų trijų, kurios pamatą padėjo tam darbui, tų, sakau, vardai jau nemirštami. Jie bus pavyzdžiui, ateinančioms kartoms!

Panašiai ir kitur: pv. Prancuzuose, Vokiečiuose katalikų moterų gailėstingųjų seserų susivienijimas tiesiog milžiniškus darbus padaro. Dievui ir ligoniams pasišventusios jos dirba kiek gali ir jų darbai stebuklus tveria. Moterys tik savo darbais gali pasidaryti galingos, didelės ir garsios! Tai geriausias pavyzdys mūsų lietuvaiteis, doroms lietuvaiteis, pasišventusioms, kurių šiandieną neapsakomai laukia ir mokykla ir ligoninė. Reikia tik, kad mūsų lietuvaiteis iš mažens įprastų pasišvesti, įeinant į erškėčių pilną gyvenimą. Yra vilties, kad ir lietuvaikių tarpe atsiras garsių mokytojų ir ligonių slaugytojų. O kiek jų reikalinga! Kiek jų laukia pakrypusios mūsų mokyklos, apleistos ligoninės!....

Tą didelį darbą gal ir įveiks Liet. Kat. Moterų Draugija, bet sėkmingesniam jos darbui patartina būtų skirtis į dvi dali: viena — pasišventusių mergaičių, panašių seserims Kazimierietėms Amerikoje, antra —

pasauliečių, rėmėjų moterų organizacija.

Jeigu mūsų lietuvių savo veikimą nusistatytų tokiais planais, tada jų darbai ateityje numatomi didi ir šviesūs.

MOTERIMS INTERESINGA.

Moterys Suomuose.

Suomai (Finland), tai pirmoji šalis Europoje, davusi moterims lygių teisių. Jau 1865 m. išleidžiamas įstatymas, duodęs moterims rinkimų teisę į savivaldybes. 1889 m. jos gauna teisę būti išrinktomis savivaldybių Globos Komitetų nariais.

Taip žingsnis po žingsnio moterims einant prie visiško moterims teisių pripažinimo.

Suomuose jau nuo seniai pradėjo moterų judėjimas. Šiandien jos turi 5 įžymias savo organizacijas. Iš jų seniausia tai "Suomių Moterų Draugija," įsteigta 1884 m. Ši organizacija pirmiau užsiėmė moterų klausimo rišime, varė propagandą už moterų politines ir kitokias teises; dabargi turint tas teises, smarkiai dalyvauti moterų tarpe, kad jos kuoskaitlingiausia dalyvauti savivaldybių darbe, užimtų vaikų ir jaunomenės globa ir tt. Ši Dr-ja turi savo skyrių įvairiuose Suomijos kraštuose.

Pažymėtina dar Suomų Moterų apšvietos Dr-ja turinti 40 skyrių ir Suomių Moterų Sąjunga, kurioje susispiečia įvairių pažiūrų Moters ir draugijos.

Suomės turi 3 moterims skiriamus laikraščius, 2 iš jų Suomių kalba ir 1 švedu.

Moteris—filozofijos garbės daktaras.
Hall's Universiteto Filologijos Fa-

kultetas išrinko Rožę Burger filologijos garbės daktaru. Ji pasižymėjo komentavimu ir išleidimu Kanto laiškų.

Norvegija.

Nors Norvegija viena iš pirmųjų valstybių pripažino moterims balsavimo teisę, tačiau tik dabar pasiuntė moterį, kaip atstovą, į Stortingą. Tiesa, p-lė Karen Platon neprigulmingųjų partijos Christianijos kandidatė jau buvo atstovų kandidatė aukščiau buvusiam parlamente ir, kaip tokia, puikiai atliko jai pavestą darbą ir socialius uždavinius, kuriems ji buvo tinkamai prisiruošusi ir tikrai atsidavusi. Bet tikras atstovas ir kandidatas atstovas yra du visai skirtingi dalykai, todėl šiuo atžvilgiu reikia sveikinti norveges su dideliu laimėjimu.

Yra tai pirmas išrinkimas moteris į parlamentą po 14 metų naudojimosi balsavimo teisėmis.

Kanada.

Yra žinių, kad tuo pat laiku Kanadoje kandidatė darbininkų partijos (Labor Party) tapo išrinkta į federalinį parlamentą šitos dominijos p-nia Rožė Henderson. Ji yra specialistė vaikų teismų ir moterų susišelpimo klausimu, kuri savo darbu šiuos klausimus žymiai pastumdavo pirmyn.

Anglai — Airiai.

Reikia pabrėžti, kad anglų feministės gyvai palaikė Irlandijos nuraminimą. P-nia Desford, žinoma sufragisčių vadovė, paskutiniaisiais metais buvo aktyvi kovotoja už salos nepriklausomybę. Tas taip pageldaujamas moterų jėgas Westminster'e. Ištikrųjų jau penkios moterys posėdžiau-

ja Dail Eireann ir tuo budu turi galimybės tapti Lady Astor ir Wint-rindham draugėmis. Be to, pereito mėnesio Anglų rinkimai įvedė į Tarybą suvienytos karalijos 60 moterų, iš kurių 4 buvo išrinktos savo miestų mayor'ais.

Ypatingai reikia pabrėžti laimėjimas Boston'e (Lancashire), kur nežiurint dviejų didelių partijų opozicijos vienintėlė kandidatė moters, p-nia Agnet buvo išrinkta žymios daugumos. Tas yra labai geru ženklu artimiesiems rinkimams į parlamentą, apie kuriuos rimtai pradėta kalbėti ir kuriems ruošinama moterų kandidačių.

Indija.

Indijoje moterų judėjimas taip žymiai auga, kad Taryba artimiausiam posėdy turės išsistarti šiuo klausimu. Francuzų valdžia pavedė moteriai, p-lei Andrienne Bolland, reprezentuoti ją Argentinos respublikoje visose asociacijų liečiančiose derybose.

Šveicarija.

Ir Šveicarijoje moterų idėja palengva vystosi. Kaip praneša Wint-terthour, susidėjus miestui su artimiausiais valsčiais į miesto administraciją tapo išrinktos 7 moterys tuo budu: į socialės, apsaugos komisiją 2. Ši pažanga yra tuo labiau atjaučiama, kad išrinkimas šių kandidačių nuspręstas vien tik jų pasiruošimu ir asmeniniais gabumais, o ne partijos tikslais. Toks faktas vertas paminėjimo — ir, sveikindamos išrinktas, mes tikimės, kad šį mažą laimėjimą seks daug kitų. Juk anglės, amerikietės ir skandinavės irgi pirma išėjo parlamentarinio gyvenimo prisiruošimo mokyklą savivaldybių komisijose.

Danija.

Danų moterys išgavo lygybę algos ir tarnybos avansavimo Krašto Apsaugos Ministerijoje lygiai moterims ir vyrams.

Moterų teisės Brazilijoje.

Atatinkama komisija Brazilijos parlamente svarstė moterų rinkimo teisių klausimą ir nerado kliučių duoti moterims balsavimo teises.

NEPAPRASTAS NUSISTEBĖJIMAS

Šakių miesto apielinkėje, sykį atsitiko šitokis nuotikis:

Ickus Judkis skudurų vertelga, sykį ėjo per Bridžių kaimą ir užklupo jį keletas šunų, kad žydas gynėsi iš visų pusių makaluodamas lazda, bet šunes vis lodami lindo artyn prie žydo. Galu-gale, net ir pailso žydpalaikis bemosuodamas lazda; vi-sokiais budais lazda švaisto, bet šunės vis nebijo; galop jau suvis pailso, tik lekuoja ir tiek. Sumanė dar šunis kitaip bauginti; atkišo lazda ir rodo taip, kaip šautuvu šaudamas. Ir štai, kaip ant laimės, tik pykšt!... ir balsas šuvio pasirodė. Šunes balso šuvio nusigando ir iškriko. O žydas nusteбęs su didžiausiu atsargumu pradėjo lazda apžiurinėti ir sako: — U! dvidešimts metų kaip aš šitą lazda nešioju, o aš nežinojau, kad ji prikimšta tokiu dideliu šuviu, kad tokį baisų "pupt, pupt" padarė.

Žydo nusistebėjimas tuoju paaiškėjo, nes iš beržynėlio du vaikinu su šautuvais prie žydo artinosi, kuriedu jį nuo šunų apgynė, mat tyčia pro šunis šuvius paleido, kad žydui prigeltų nuo šunų atsiginti.

J. V. Kovas.

Sveika Marija. Dangaus Lelija...

MOTERŲ HIMNAS.

Didžią garbę paveldėjo

Esteros, Juditos...

Jos ilsėtusi nuėjo,—

Dabar stokim kitos.

Malda tvirtos, darbu sočios,

Kaip mus' pranokėjos, —

Susispieskime vienybėn,

Moterys — veikėjos.

Mūsų globoj' žmonės auga,

Mūsų jieško rankos, —

Mes pasaulį nugalėsime,

Be šuvių, patrankos.

Mea Parvitas.

SESERYS VIENUOLĖS.

Seserys vienuolės — tai pamatas mūsų tautos. Jos yra kaip žvaigždės šviečiančios nakties tamsumoje, tai gaivinantį rytmetinė raselė, kuri gaivina žolelę kuomet karšta saulelė ją išdžiovina. Sesutės mūsų tai baltos lelijėlės, kurios dailina žmogaus jausmus, kurios išduoda malonų kvapą ir dabina Darželį savo gražumu..

Per ilgus metus mūsų tauta džiuvė suspausta vergijos retežiais, buvo apsupta didžia tamsa, žiaurus priešas spaudė iš visų pusių — kiti jau buvo karstą parengę ir duobę kasdami rengėsi Tėvynę mūsų palaidoti amžinai. Bet tikrieji Lietuvos sunai ir dukterys visoms pajėgoms kovojo už jos gyvybę. Tautos gynėjams prisėjo daug nukentėti — ne vienas Sibirė numirė, kiti dienas šal tame kalėjime užbaigė. Bet vis vien kovojo sakydami:

„Kad drąsiai kovoję niekad nenuštos, o kraujas pralietas derlų vaisių išduos. Priešai išnyks, šiaurės meškius žus, o mūsų brangi Tėvynė vis vien laisva bus.“ O kasgi buvo tieji

ištikimieji sunus ir dukterys Lietuvos? Tai buvo dvasiškija. Tai buvo tie žmonės, kurių širdyje Dievas gyvena. Išaušo galop laisvės rytas — nuslinko nuo Lietuvos padangės debesiai. Ramybės saulelė pradėjo šviesti. Tamsybės nuvarginta šalelė pradėjo iš snudulio kelti ir ištiesus savo vargingas renkeles pradėjo savo vaikeliams reikalauti gyvybės — apšvietos — mokslo. Bet Tėvynei reikalingas doras mokslas, sveikas, toks kuriame yra gerbiama Dievas, nes tik toks mokslas atneš tautai laimę. Bet kas tokį mokslą suteiks? Kas tiek pasišvęs dėl Dievo meilės ir žmonių gerovės? Nenusimink, nedejuokie Lietuva! Dievas laimina mūsų tautą. Štai mūsų tautoje išaugo ir pražydo nekaltybės gėlės, jos neša dorybės vaisius. Štai jaunos mergaitės aukauja savo jaunystę, išsižada pasaulio linksmybių, žengia į Vienuolyną, padeda auksus, žemčiugus ir švelnius šilkus šalin, prima prastą, juodą rubą visam amžiui.. Stoją į mokyklos kambarius, kad auklėti tautai vaikelius. Tos nekalto mergelės pilnai pašventė savę tautai mūsų. Štai sesuo vienuolė skaisči kaip saulutė, nekalta kaip angelas, širdis josios pilna Dievo ir Tėvynės meilės. Vėdas jos malonus, ramus. — Stovi burelyje vaikelių, aiškina tikėjimo tiesas, mokina Lietuvos istorijos — pasakoja apie jos garbingą praeitį — kvėpia į širdį jaunuolio viską kas gera, prakilnu.. Laiminga tauta, kuri turi savo vienuoles — tai auklėtojos — mokytojos busimųjų didžiųjų tautos žmonių. Bujukite, žydkite jus mūsų gėlės! Jus Dievo išrinktos mūsų žmonijai doros pavyzdžiai — istorija Lietuvos jūsų darbus tinkamai įkainuos!

Nevystanti šakelė..

NUOLATINĖ PAŠALPA MOTINOMS AMERIKOJE.

Pastaraisiais keleriais metais kai kurios Amerikos valstijos pravėdė specialius įstatymus "Mothers Pension Laws" (Motinoms Pašalpos įstatymai). Tie įstatymai užtikrina globą ir pagalbą vaikams, neturintiems priemonių gyventi. Del to, tokių vaikų motinoms iš visuomenės fondų skiriama pašalpa pinigais.

Nuo 1909 m. viešojo opinija gyvai užinteresuota tuomi reikalu. Butent imta galvoti, kad vargšems motinoms, turinčioms daug mažų vaikų, būtų duodama nuolatinė valstijų pašalpa, nes iki laiko tokia pašalpa buvo paremta tik privatinė labdarybe. Tuo tarpu tokia privatinė pašalpa ne visuomet gali būti tikra.

Todel tais pačiais metais Baltuosioje Namuose Vašingtone buvo sušaukta konferencija. Tenai padaryta pradžia agitacijai visose atskirose valstybėse praveisti ir įgyvendinti motinų šelpimo įstatymą.

Missouri valstija buvo pirmutinė pravėdusi tą įstatymą 1911 m. Tas įstatymas leidžia valstijai mokėti motinoms, turinčioms jaunesnius 14-kos metų vaikus, (kurių vyrai arba susirgę, mirę, ar kalėjime), skiriamą tam tikrą kas mėnuo pašalpą. Tą pašalpą nustatoma žiurint vaikų skaičius.

Paskui tais pačiais metais panašūs, bet labiau praplėstas įstatymas praveistas Illinois valstijoje. Pasiremiant tuo įstatymu, jei apleistų vaiku motina arba tėvas, arba ir abudu, pasirodo vargšu, taip kad neturi iš ko atsakomai auklėti savo vaikų, bet visais žvilgsniais jiedu gali globoti vaikus — teismas gali jiedviem skirti atsakančią pašalpos sumą. Teismas gali nustatyti, kad apskrities taryba paskirtais laikais mokėtų

pripažintą pinigų sumą.

1912 m. tokį įstatymą pravėdė Colorado valstija. 1913 m. tą patį padarė California valstija. Sekančiais metais ir kiek paskiau ir kitos valstijos pasekė pirmąsias.

1919 metų pabaigoje "Motinoms pašalpos įstatymai" jau gyvavo 39 valstijose, taip pat Alaskoje ir Havai salose. Kitose likusiose valstijose darbuojamasi tą įstatymą praveisti.

Motinoms duodamos pašalpos yra mažos, nuo 9 iki 25 dolerių kas mėnuo kiekvienam vaikui. Bet daugumoje valstijų mokama nuo 2 iki 15 dolerių kas mėnuo.

VARDU MARIJOS.

Be švenčiausios Panos Marijos,
Esi sunus pasaulio vergijos.

— o —

Kas šios žemės vargu bijos,
Tas lai meldžias prie Marijos.

— o —

Norints didžius vargus kėsių,
Bet Marijos nepamesių.

— o —

Nors didžiausiose nelaimėse būtų,
Bet meldamas Marijos nežutų.

— o —

Jei Mariją tik mylėsi,
Niekad vargu neregėsi.

— o —

Melsk Mariją, kad padėtų,
Dorai gyvent išmokyti.

J. V. Kovas.

Kas apdraudžia savo gyvastį ir sveikatą, tas nekenčia skurdo nelaimėi ištikus. Apsidrausk Moterų Sąjungoje.

Gerų vaisių niekuomet neišduoda
blogas medis.

* * *

Kuomet neturtinga mergina ište-
ka už neturtingo vaikiną — tai yra
meilė.

* * *

Lengviau yra pasižymėti tingi-
nyste negu darbštumu...

* * *

Namų ruošą — tai mažiausiai
apibrangintas moters užsiėmimas.

* * *

Paskolintas skėtis meta šešėlį ne-
pasitikėjimo...

* * *

Jei nori, kad žmonės kalbėtų,
pradėk pats kalbėti. Žmonės nemėgsta
klaudyti...

* * *

Nei vienas žmogus nėra taip to-
bulas kaip jis norėtų, kad jo kaimy-
nai būtų...

* * *

Žmogus, kurs su viskuo sutinka
— greit pasidaro nepakenčiamas...

* * *

Nesmagu yra jausti, kad tik nu-
mirusį žmonės įkainuos...

* * *

Jei nori išmokyti pažinti kitus —
pradėk tą mokslą nuo savęs...

* * *

Kaikurie vyrai praleidžia vieną
pusę savo gyvenimo darydami priža-
dus, o antrą pusę — galvodami pa-
siteisinimus...

* * *

Advokatai ir daktarai turi didžiau-
sią naudą iš savo patarimų...

* * *

Moteris — gražiausias sutverimas
pasaulyje, bet dažnai ir neteisingiau-
sias...

* * *

Nesisielok dėl savo klaidų; jos
galėjo būti dar didesnės...

* * *

Kuomet dvi moteris pradeda vie-
ną antrą komplimentuoti — tuomet
laikas užrašyti angelui pradėti veikti...

* * *

Atiduok velniui jo donį, bet ne-
duok jam per daug...

* * *

Žmonės nevisuomet esti gerais
delto, kad jie norėtų būti gerais...

* * *

Sunku išbėgti nuo pagundos, nes
šiose dienose ir pagunda moka netik
bėgti, bet važiuoja ir oru skrajoja...

* * *

Jieškok linksmybių; liudėsis su-
ras tavę ir nejieškomas...

* * *

Pasaulis tokią rolę moterei ski-
ria: Buti šeimininkė savo vyrui, užta-
rėja sunams ir ganytoja dukterimis...

* * *

Gali paglostyti bile vyrą klaus-
dama pas jį patarimo...

* * *

Kvailys — tai nuoveikalas gamtos
arba moteries...

* * *

Bile vyras gali argumentuoti su
motere, bet jam tai nieko negelbsti...

* * *

Kaikurių moterų veidų odos pa-
našios yra mažiems vaikams — jos
nesiplauna...

* * *

Mėlė yra kaip jurių liga — ją ga-
lima jausti, bet negalima atvaizduo-
ti...

* * *

Pasaulis pilnas "vadu", kurie nei
pasekmingai sekti nemokėtų...

* * *

Dažnai tasai, kurs turi didžiausią
knygną, mažiausiai laiko turi skai-
tyti...

* * *

Turėdamas simpatiją budą žmo-
gus susilauki daug "tribelių"...

(Iš cinikės dieninio.)

GEGUŽĖS SNIEGAS.

Ramusis vakaras atėjo.
 Švelnioj tamsoj paskendo sodas,
 Iš tolo žaibas sublizgėjo,
 Ir vėl dangus tamsus, vienodas..
 Medeliai taip sudriai žaliuoja!
 Gardžiai jauni žiedai kvepia!
 Krutinė neramiai kvėpuoja,
 Savy slaptinę geismą slepia..
 Einu takais. Sodelis miega.
 Tylu, tylu.. Po kojų balta..
 Randu ant tako ploną sniegą —
 Lengvutį, gryną ir nekalną,
 Ant veido krinta jo krisleliai;
 Apsnigę sunkios šakos svirsta..
 Bet tai — ne sniegas! Tai žiedeliai.
 Tyliai nuo medžių žemėn birsta..
 Užsnigęs sodas vos kvėpuoja.
 Nurimęs bėga laisvas takas.
 Nustebus siela neb'dejuoja,
 Ramiai širdis krutinėj plakas..
 (Iš "Vainikai.")

PALANGOS JUROS BANGOS.

Oi nerias, nerias jos prie kranto
 Skubiai—kaip kaž ką lenkia;
 Vis vieną kitą veja, skubias
 Kaip kuri išsistengia..
 Ir taip lig pačių baltų smilčių,
 Ką pakrantėje ilsis;
 Vis plaukia, juda, supas, skubi—
 Buk pirmutinės vysis..
 Prie pačio kranto — išsitiesia,
 Pakyla — kiek galybė,
 Paskui sušniokščia, suputoja
 Ir liejas po lygybę.
 Kodel, bangutės jus taip skubit?
 Kodel prie kranto kilstat?
 Gal norit kažką pamatyti?
 Kodel?... Ir nenuilstat..
 O bangos šniokščia — aiškiai šneka
 "Savus senai regėjom,
 "Praėjo amžiai — išsiilgom,
 "O dabar yr" — girdėjom"...
 Ir vėlei šniokščia—krantan bėga
 Kad lietuvius pamačius

Nes Palangoje jau lietuviai....
 "Savus" ji turi svečius.
 Pas krantą bangos juos pamato,
 Nudžiugsta, liejas, bira..
 Kaip ašarėlės iš linksmybės..
 Lietuviai — tikrai yra..
 Praslinko amžiai... Taip vis laukė
 Visokių priešų matė;
 O dabar — džiaugias — susilaukė
 Ir jungą nusikratė.
 Taip laukus, vargus ir pamačius.
 Bangos nusiramina;
 Ir vėl sau plaukia, supas, šniokščia
 Ir Palangą... gaivina...

Milžinas.

MUSŲ PRIEDERMĖ.

Mylėkim Tėvyne
 Mes brangios sesutės,
 Pagerbkim didvyrius
 Garsius Lietuvos.

Kalbą užlaikykim
 Senosios motutės,
 Ir pamatu bukim
 Mes savo Tautos.

Pažvelgkim į darbus
 Garsaus Gedemino,
 Jis Vilnių įkurė
 Tą širdį Tautos.

Jis dirbo Tėvynei,
 Jos sielą gaivino
 Kariavo ir plėtė
 Ribas Lietuvos.

O ypač budėkim
 Mes visos motutės,
 Kurios garbę turim
 Tą vardą nešiot.

Jų pavyzdį imkim
 Skaiščiosios Birutės.
 Mokinkimės mes laisvę,
 Ir kalbą dabot.

Nes Vytautą didį
 Ji mums išaugino,
 Kuris taip mylėjo
 Tėvyne karštai.

Nes ji iš mažens jam
 Taip sielą masino,
 Ir pririšo širdį
 Prie laisvės tvirtai.
 "Sunau, augk didvyrių,"
 Ji jam vis kalbėjo,
 "Gink šalį ir laisvę" —
 Nuo priešų žiaurių.
 Ištikro jis gynė,
 Ir kovą laimėjo,
 Galybę Kryžuočių
 Sutrinė piktų.
 Taip mes lietuvaitės.
 Tautietės, sesutės
 Mokinkim mažuosius
 Tėvynę mylėt.

Kalbą užlaikykim,
 Garsiosios Birutės,
 Taipgi dar mokinkim
 Ir Tautai triusėt...

Auginkim dvasioj
 Mes juos Gediminais.
 Ir Vytautus narsius
 Gimdykim šiandie.

Garsinkim jų darbus
 Raštais, padavimais,
 Ir visos gaivinkim
 Mes Tautą iš vien.

U. Gudienė.

MADOS -- Monologas.

(skiriu madų mylėtojams.)

(Jau pagyvenusi užkampio parapijos
 davatkėlė ilgu, žemę šlūojančiu
 sijonu. Kalba pasipiktindama.)

Nieko nebus... reiks eit pas kleboną, stačiai pas jį ir jam pačiam sakyti, kad daryt kokią "rodą", juk taip negalima... ne. Testatai duryse ar "vaninką" ar zakristijoną, kad sergėtų ir visus leist... o tų ne arti — tuoj šalin...

Bet ką tas zakristijonas ar "vanikas" jie patys ne geresni... patys į žmonės nepanašūs kaip pagal madų apsirengia.

Reiks stačiai kleboną prašyti, kad man pačiai leist bažnyčioj pasisukt, pasitvarkyti, tai tuoj išrukt visos trumpasijonės, visos plikakaklės visi "galifelnikai" ir visi kiti, o tokių, tai pilnos pakampės. Neina, blaurybės į bažnyčios vidurį, o jau niekados nepamatysi prie Dievo stalo.. vis kažin kur kampe, už pilorų.. Visgi matyti yra dar kiek sąžinės.. graužia ji..

tai ir nesirodo — bijo akių.

Tai sakau šių amžių jaunimas, tai ištvirkimas tai, tai.. jau griešno kuno ir tai pridengt nenori — pusplikiai vaikščioja.

Ne.. mes su klebonu tuoj viską sutvarkysim — taip nebus. Jau kad ne (tvirtai) tai ne!! (Po valandėlės) Nėr jau dabar vietos mūsų bažnyčioj padoriam, pabažnam žmogeliui.. ir tų "tiligentų" ir "prastų".. Vietos tai daug, bet taip jau akys negalima pakelt — tuoj kažin ką pamatai.. Un aš nedėlioj apsidairiau kiek, tai net bloga pasidarė, net nusispjaut reikėjo ir net... Pakėliau akis (rodo) žiuriu, ogi stovi pulkas "panaičių"... Aš tik palinga-vau galva (nuduoda) ot, sakau, panaitės — į ponus išvirto... E tai mūsų sodžiaus Magdė, Agota, Barbė ir kitos.. ot, sakau, prie ko prieina.

Jos gi jau naminių rubų nenėšioja, tik vis "mapakturę" kaip jos vadiną — tai jau anot jų, fabriku dar-

bas. Ir kaip jie pasiuti!! Aš kaip maža budavau, tai braidėm su vaikais po balas, tai budavo pasikelsi suknaite aukščiau kelių... taip, taip aukščiau ir braidai, tai mes — vaikai... maži... o dabar, girdi, mergos... bažnyčioj... Dievo namuos ir tos aukščiau kelių... Te, brr (kratos).

Dar Magdė, tai nieko.. jos kiek prastesne, bet jau Agotos ir Barbės sijonėliai... tai nors nežiurėk, ar žiurėdamas išsišiepė, biauuru žiurėt ir gana. Kad gi dar but lygiai su keliais... bet kur tau, stačiai aukščiau kelių... O kojynos tos kaip stebulės... tiesa kaip stebulės storiausia... apmauta pančekom, tai rodos kaip kur ant baslio ar marškinių rankovė, ar kelnų blauzda užmauta... Ne, nesi juokit, patys sekmedieny pažiurėkit, tuoj išsišiepsit... Na, o čeverykai... kaip vyžai, stačiai kaip iš žievių nupinti, o auliukai girdi, tai paimta vyrų batų aulai ir prisiuta ištisai... ot tau ir čeverykas panelių... Ką darysi, kad jau mados.

Kitas pulkas vėl stovi, tai ten jau ne musiškės, kitų sodžių panelės. Tai jau tiesa. kuo durnesnės galvos, tuo jas aukščiau kelia ir tempia. Tai gi ir tų "panaičių" tai ir kaklas ir pečiai ir (brr—kratos) nugara ir krutinė... visai, visai plika, paimta (rodo) iškirpta ir gana... Tokia sako dabar mada, visi taip nešioja... ir paimk tu jas... Na, o aš, sakau, kodel aš taip ne nešioju, nedėviu aukščiau kelių — žemiau krutinės?... Kodel? A... sako, (nuduoda) tai kas tu, o kas mes... Ar suprasį, gal ką nori pasakyti? O kaklas tas juodas kaip ašis, nugara ir krutinė nudege nuo saulės ir tai joms gražu... nemato, kvailės, kad visa bažnyčia merklas kai jos eina.

Arba rankovės vėl... bet tų rankovių visai nėra (rodo), ot paimta stačiai ir iškirpta va kur, (rodo) ski-

lė ir iškišta plika ranka... Vienos kitos tai da nieko sau apvalios, tik labai apdraskytos ir raudonais taškėliais nusėtos, kažin, gal tai naktį "nekalti gyvulėliai" jas sulaižo... o jos, biauurybės, ir nesupranta... paimt vely paslėpt, kad tokios nešvarios... Matai panaitės... kagi... na ir mados.

Tai, sakau, pusė bėdos but, kad mados tik aukščiau kelių ir žemiau krutinės dengtų griešną kuną, bet kur tau... maža yra rubo ir tas dar ne rubas, bet lopiniai vieni. Tai ne rubas, tik karunkos kokios... vis skylės, plyšiai, prajarkai, perkirpimai, perskelimai, perpjovimai... tai kur tik pasisuks kiek, ar priklaups, tai tuoj, žiurėk ir pradeda svytruot... ai, ai jau net ir kalbėt apie tokius daiktus čia nepripultų... na stačiai pasakysiu, kiauurai visas molio kunas, kaip ant delno... (rodo) švitruoja.

Ot, sakau, koks malonumas. O tų sagučių, guzikų, kišenių tai nėra kur pirštas pridėt, vis yra kas nors. Girdėjau kalbasi tarp savęs "panaitės:" tai viena girias, kad jos suknaite iš 10 dalių susidedanti, ir kad girdi, jas išskirt ir vėl sagutėm su segt galinti... Tai mados. Kitos — 12 dalių, o trečios rodos ar tik ne 15 dalių... ir sakėsi, kad tai jau kokia ten pati naujoji mada... O mūsų sakau laikais, ar buvo tokios nedorybės... va (rodo savo ilgą sijoną)... kaip pradės "panaitės" klaupit, tai tik suursčia bažnyčia... tai visko yra ir juoko ir ašarų... Na, o jau apie skrybelės, šalikus, juostas, kutosus, cicelius... tai jau vely tylėkim, nes... juoku pūpsim ir verkt reiks, kad taip galvos nuo madų aptemo.

Na, o vyrai... negeresni ir jie, ir jie madas pamėgo—ir vejoja jas, kas aršiau, tai tos kelnės... kažin kokį iš šonų guzai (rodo) tik pasiputę kaip sparnai ar kažkas... Ir apie tokį daiktą (paliečia) kad nei šis nei tas, ka-

žin ką šitai reškia, ar vieną, ar kitą, bet pirmiau, kai geresni žmonės buvo, tai ne tokias kelnės nešioja, matyt, šitas dabar blogumą ženklina. O pas kitus, tai atverniškai; pas juos čia viršuj (rodo) siaura, užtai apačioj tai kai maišas... tos blauzdos, Ir čia jau mados, kad nežmoniška mada, butų, rodos, kaip reikia, o čia vis "pracimniau."

Girdi, sako tokiom kelnėm greičiau panelėms galvą apsuksi.. Ot, prie ko veda... kas galvoj... kad galvą apsukt, kad prigaut ir kad kažin kas gale, o kas kaltas? Vis mados, tos — mados...

Dabar piemenis niekur nenori, kad butų kelnės be guzų.. ką čia ir kalbėt.

Arba kaip latrai, ką Dievą kankino, kai apsuks blauzdas ryšom kokiom, kai suspaus kepuraitę, paskui ant šono, rankoj sau lazdukę, ant rankų pirštinaitės, (rodo) in eina užrietę galvas (nuduoda) per miškelį kaip, kaip... kaip... na iš tiek — žodžiu, kaip patys blogiausieji.

Dabar, girdi, anot jų mados tokios, reikia madų prisilaikyt.

Vot, eisiu tuoj pas kleboną ir paprašysiu... išbučiuosiu rankas, kad man leistų nedėlioj bažnyčioj apsiskut. Tai vienai botagu per plikas kojas, kitai degutu per ištiestą pliką kaklą, bernam—ponaičiams keletą sparnų kelnėse suardyčiau, tai tuoj išruktų, negėdint padorų žmonių savo madom... Ot, mados!! Eisiu ir prašysiu... (išeidama) Ot mados, tai mados...

Milžinas.

SVEIKATA.

Teisingai elgkis su savo kudikių.

New Yorko miesto Sveikatos Departamentas išdavė visuomenei kudikių mirimų nuo viduriavimo ligų

tyrinėjimo raportą, remiant savo atradimus atsargaus tyrinėjimo 1065 mirimų per gegužės, birželio, liepos ir rugpjūčio mėn.

Tyrinėjimai rodo, jog 16.7 procentas mirimų buvo krutimi penimų kudikių, kuomet 26.9 procentas bonka penimų kudikių.

Žinoma, nēr nieko naujo tose skaitlynėse, negali būti per tankiai atkartotos, nes motinos, kurios fiziškai gali krutimi penėti kudikius, taip nedaro, ir vieton to, del parankumo, vartoja pienines bonkas.

Turime atminti, jog kudikis per pirmus mėnesius turi gauti tinkamą valgį, kad apsaugojus jį nuo ligų. Galutinai parodyta, kad mažai motinų negali krutimi penėti kudikius.

Ar teisingai elgiesi su savo kudikiu?

REIKALINGUMAS TYRO ORO SVEIKATAI.

Kuomet įeini į savo kambarį iš lauko ir randi prastą, blogą ir bauriai atsiduodantį orą, atidaryk langus plačiai ir įleisk užtektinai tyro oro iš lauko. Atidaryk ir duris, idant tyras oras galėtų liuosai įeiti.

Virsk tyro oro mėgėju. Geriau priprast prie tyro oro, negu pasilikti pusgyviu šiltnamio lignoniu.

Bandyk kiek galima vengti burius žmonių ir uždarytų ir blogai išvedintų kambarių, nes esi pavojuje užsikrėsti liga nuo kitų žmonių.

Nevažiukok prikimštame gatvekary, jeigu netoli turi eiti. Vaikščiok.

Vaikščiok vieną mylią atvirame ore du syk ant dienos. Jausies dešimts metų jaunesniu, jeigu netiki tam, pabandyk — patirsi pats.

Laikyk miegamojo kambario langus plačiai atdarus, dieną ir naktį, net ir žiemos laike. Niekumet negali gauti perdaug tyro oro.

A. L. R. K. Moterų Sąjungos 2-ra kuopa, Cicero, Ill.

KAS SĄJUNGIEČIŲ VEIKIAMA.

CICERO, ILL.

Čia sąjungiečių judėjimas neišsakytas. Vakariniai kursai valgių virimo ir rankų darbu, puikiai gyvuoja, tik gaila, kad taip greitai žiema prabėgo. o vasaros laiku tenka uždaryti, nors iš daugumos girdėti apgailėstą. Vakariniuose kursuose daug gyvumo įnešė Kotrina Sriubienė, rankų darbų mokytoja, matydamos p. Sriubienės išdirbtus rankų darbus ne vienai kilo pavydas ir metus nerangumą į šalį išmoko ką nors naujo.

Sąjungiečių surengta vakarienė Užgavėnių vakare, buvo viena iš puikiausių. Vakarienės surengime daugiausiai pasidarbavo: pirm. T. Mikolaitienė ir Ona Rimkienė. taipat gelbėjo ir kitos, pelno nuo vakarienės atliko, iš kurio \$10.00 dol. skyriame "Mot. Dirvos" reikalams.

M. Sąjungos 2-ra kp. yra Garbės Narė Labd. Sąjungos, taipat remia visus prakilnius stumynus, žodžiu sakant, kuopos narės augštai stovi susipratime.

Korespondetė.

BRIGHTON, MASS.

Mūsų kuopos narės išanksto rengesi ir laukė apskričio delegačių atvykstant mūsų kolonijon, vasario 26 d., 1922 m. Kadangi tai buvo metinis susivažiavimas tai mes norėjome pasirodyti kuogražiausiai ir viešniąs priimtį koiškilingiausiai. Mes savo kolonijoje neturime svetainės, tai prisirengimas mums labai įvargino ir daug lešavo, nes už vien svetainę turėjome užmokėti \$22.00 nuomos. O kur jau besuskaitysi kitas išlaidas. Bet vienybėje galybė. Susitariusios

visos dėjome pinigų ir valgius ir surengėme gražią puotą. Malonu dirbti, kad ir nepatogiose aplinkybėse būtų tik yra sutikimas narių tarpe.

Bet visas mūsų rengimas ir laukimas kaip ir veltui buvo, nes Mass. ir Maine valstijų delegatės labai išdidžios ir nedaug domėsio teatre kreipė į mūsų kuopos nares. Mes surengėme gražų programą ir vakarienę, bet mūsų išdidžiosios delegatės neteikėsi pas mus pasilikti — dar nebuvo 6-tos valandos vakaro, kaip jau mūsų viešnios kaip kamparas išnyko...

Bet nors ir liudėjome ir širdys skaudėjo, mes visvien ir daug džiaugsmo turėjome. Mat turėjome garbingų svečių butent: gerb. kun. Urbonavičių, So. Boston'o parap. kleboną, o mūsų kuopos dvasios vadovą, taipgi gerb. kun. J. Juškaitį iš Cambridge, Mass. ir daktarą J. C. Landžį. Tie brangūs svečiai netik buvo viskuo patenkinti, bet dar kun. Urbonavičius ir Dr. Laudžius pasakė po įspudingą prakalbą ir gausiai mus apdovanojo, už ką tariame jiems nuoširdų ačiū. Vakaro programa nusisekė, ką liudijo susirinkusių garsus dainų plojimas. Ačiu visoms sąjungietėms, kurios nums prijautė, tik už tai ne ačiu, kad viešnios mus taip greit apleido.

Korespondentė.

CHICAGO, ILL.

Moterų Sąjungos vakaras.

Bridgepotas. — Bal. 30 d., 8 val., šv. Jurgio par. salėje, įvyko įdomus vakaras. Mot. Sągos vietinė, 1 kuopa pasikvietė Mot. Sągos 4-tąją kuopą iš North Side atvaidinti dvi komediji: "Vargšas Tadas" ir "Kupro-

tas Oželis." Abu veikalų artistai — mėgėjai atvaidino labai gerai. Rolėje Tado p. Pr. Maskolaitis buvo nepalyginamas, tai gabus jaunas žmogus ir geras mimikas; daktaro Jargonio rolę atliko Ant. Rugienis—nei pridėt nei atimt nēr ką, kadangi vaidino lengvai ir natūrališkai. Marę, Tado žmoną vadino p-lė Emi. Martinaitė — ji režisieriauja 4-toj kuopoj — galima pasveikinti North Sidės kuopą su p-le Martinaitė. Tarnaitės rolę vaidino Onytė Paliulitė.

"Kuprotas Oželis" išėjo labai gerai. Onytę vaidino Juoz. Rutkauskaitė — ji tai rolei tinka, arba geriau sakant jai ta rolė labai tinka, vaidina ji puikiai, o dar puikiau dainuoja, balsą turi stiprų ir tyrą. Jonelį vaidino A. Rugienis, Motiną — O. Saliukienė, našlį — A. Saliukas, piršliu buvo J. Šlajus. Tie visi vaidylos puikiai sutaria. Typai gerai parinkti—senas našlys bejausmis, kietas—kaip tik tokį nudavė p. Saliukas. P-ni Saliukienė, tai iš gyvenimo paimtas lietuvis — motinos kaimietės tipas. Jonelis buvo jautrus ir įsimylėjęs iki ausų — o piršlys už \$10.00 galėjo ir atpiršti ir išpiršti kaip norite.

Vakarą vedė p-lė M. Gurinskaitė.

Susirinkusiems vakaras labai patiko. Dažnai į lietuviškus "teatrus" einu vien iš patriotizmo, bet šiame vakare nei kiek nebuvo nuobodu, gaila tik, kad komedijėlės tokios trumpos, bet į vaidintojus malonu buvo žiūrėti. Paskui sekė šokiai.

Vakarėlin žmonių mažai tesusirinko, nuoma parapijos svetainės brangi, tai sąjungietės nieko nelaimėjo, tik savo reiks pridėt.

Mot Sągoš 1-mos kps. susirinkimai.

Pirmos kuopos susirinkimai įvyksta pirmą sekmadienį kiekvieno mėnesio, šv. Jurgio parp. mokyklos svetainėje, ant 3-čių lubų. Pereitą sekma-

dienį įvyko kupos susirinkimas. Naujo nieko nenukarta, tik kp. įsirašė dvi naujos narės, butent: p. Petkienė, energinga ir gabi moteris ir p-ni S. Bagdonienė. Džiaugiamės naujomis sąjungietėmis.

Korespondentė.

PAGELBĖKIME NETURTINGAI SĄJUNGIETEI.

Sąjungietės:—

Laiks nuo laiko atsiranda tarpe mūsų sąjungiečių vargingame padėjime. Nesenai gavau laišką iš Emilijos Kuliešienės, narės 12-tos kuopos iš Westfield, Mass. Ji randasi blogame padėjime — liko našlė su 5 mažais vaikučiais.

Sesutės! Štai proga paduoti ranką vargingai našlei. Kurios ištesėsite aukokite jai paramos sulyg išgalės. Aukos galite siųsti tiesiog jos antrašu:

Emilija Kuliešienė,
39 George Street,
Westfield, Mass.

Su pagarba,

M. Jokubaitė,

M. S. Centro pirm.

Nuo redakcijos: Štai liudnas pavyzdys žmonių apsilėidimo, iš kurio priežasties reikia skurdą kęsti žmonai ir nekaltiems vaikams. Kiekvienas vyras ir moteris privalo apdrausti savo gyvastį ir sveikatą, kol sveikas ir gyvas. Susivienijimas L. R. K. A. yra geriausia organizacija, kurioje turėtų kiekvienas vyras apdrausti gyvastį ir sveikatą — moteris turi savo Sąjungą, kurioje kiekviena lietuvaite privalo priklausyti.

Kiekviena susipratusi lietuvi rašosi prie A. L. R. K. Moterų Sąjungos. Ar tavo drauge jau prisirašė jon?

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

PIRMOJI MERGAIČIŲ MOKYTOJŲ SEMINARIJA.

Buvusiuose Jezuitų rumuose Kaune, Rotušės Aikštė Nr. 2, 1921 m., lapkričio 3 d. pradėjo veikti šv. Vincento Pauliočio Dr-jos globojama Pirmoji Mergaičių Mokytojų Seminarija.

Tai pirmoji šios rūšies įstaiga, kur moko vieni tik mergaitės.

Švietimo Ministerija savo nutarimu 1921 m. gruodžio 31 d. mūnėtąją Mergaičių Mok. Seminariją patvirtino ir ją baigiančioms suteikė Pradedamųjų Mokyklų Mokytojų teises.

Šiais 1921—22 m. Seminarijoje veikia du pirmieji rengiami kursai, sekančiais veiks pirmas pagrindinis kursas.

Mokytojų personalas susideda iš 7-nių mokytojų baigusią aukštesniąją mokslo ir 8-nių — aukštąją.

Išstojamieji egzaminai bus šių mokslo metų gale, bei naujų m. m. pradžioje. Egzaminių dienos bus paskelbtos vėliau.

I 1 rengiamąjį kursą bus reikalaujama iš kandidatų dviejų gimn. klasių kurso žinojimas, i 2 reng — trijų klasių, i 1 pagrindinį keturių klasių, be to, pedagogikos, didaktikos, fizologijos, higienos ir tikybos kursai sulig programos.

Seminarija yra aukštai sujungta su čia pat esančiu bendrabučiu. Seminarijos Direkciija deda visas pastangas, kad sudarius paskutiniajam šeimynišką atmosferą turinčią auklėjančią įtaką i bendrabučio gyventojas.

Atsižvelgus i daugumą Lietuvos mergaičių neprisirengimą praktiniam gyvenimui, greta mokslo bus mokinama namų ruošos.

Esančioji greta Seminarijos Vaikelio Jėzaus Mergaičių Priešlauda suteiks seminaristėms progą arčiau susipažinti su priešlaudų vedimu.

Baigusios seminariją bus išėjusios 6 gimnazijos klases bei kiekvienai mergaitei ir moteriai reikalingą pedagogikos mokslą.

Jei kuri nors mokinių moterų ir galėtų tęsti mokslą toliau jai bus adaras kelias i aukštesnes mokyklas.

Labai pageidaujama, kad pasiturintieji ukininkai siųstų savo dukteris i šios rūšies mokyklą, kur pastarosioms ne tik negresia pavojus prarasti išneštąją iš namų dorą, bet kur priešingai jos turės visas sąlygas tapti šviesos bei doros apaštalėmis sugrįžus i savo tėviškę.

KAUNAS

Kovo m. 19 d. Liaudies namuose įvyko Kauno skyriaus L. K. Moterų Dr-jos susirinkimas. Pirminkavo p. Gvildienė, sekretoriavo p. Spudienė. Kun. prof. Bučys turėjo paskaitą: "Krikščionija ir moterys svetur ir Lietuvoj." Gerbiamas kalbėtojas puikiai išgavildenęs šį klausimą, dar davė paaiškinimų del "Socialdemokrato" padarytų šiuo klausimu užmetimų ir moters išreiškė savo patenkinimą ir dėkingumą gausiais plovimais.

Centro pirm. p. Galdikienė pranešė apie ruošiamą šiais metais Kaune moterų rankų darbų ir namų ruošos parodą ir ragino gaminti kuo daugiausia eksponatų.

L. K. Moterų Dr-jos Kauno skyriaus susirinkimai įvairus ir įdomus, tik kažin kodėl jo nariai apsileidę, nes visuomet jų atsilanko mažiau, negu svečių.

A. Bendaravičiūtė.

MARIJAMPOLĖ.

L. K. Moterų Draugijos skyrius Marijampolėje puikiai gyvuoja. Narių yra i 800, kas mėnesis daromi visuotiniai susirinkimai, kur svarstoma įvairūs dalykai. Paskutiniu laiku nutarė nuomoti Blaivybės salę ir įsteigti tenai arbatinę. Mat jų smarkiai kovojama su girtybe. Be visuotinių susirinkimų, kas sekmadien's buna kuopų susirinkimai. Pastaruoju laiku ruošiamasi prie rinkimų i busiantį Seimą.

Marijampolės ir apylinkės moterų susipratimo kėlimu daugiausia rūpinasi skyriaus pirminkė, Daukšienė. Ši rimta, darbšti moteris puikiai sugeba tvarkyti darbą, taip kad ne tik savo Draugiją aprūpina, bet dargi sugeba nuvažiuoti i apylinkės bažnytkiemius ir įkurti tenai L. K. Moterų Dr-jos skyrių. Kita jos vietoj tai dažniausia atsisakytų nuo tokio darbo, pasiteisindama sunkiomis aplinkybėmis, kurios p. Daukšienei ištiesų nėra lengvos. Ji gyvena keli verstai nuo miesto ukyje, vyras yra ligotas, vaikai dar nesuaugę, taip kad visa ukio ir šeimos tvarka guli ant jos pečių. Ir reikia pripažinti, kad jai viskas gerai vyksta: ir ukis gražiai apžiūrėtas ir šeima aprūpinta. Dvi jos dukrelės mokosi Marijampolės gimnazijoje, o trečioji ruošiasi i mamytės pavaduotojas visame padėdama ir vaduodama ją namieje. Manau nevienai kils klausimas, kaip ji gali viską tinkamai atlikti. Šis faktas parodo kiek daug gali padaryti geri norai ir pasišventimas. Reikėtų ir kitoms moterims imti iš šios veiklios darbuotojos pavyzdį, tai tada pražys mūsų šalyj šviesa ir gerovė.

MARIJAMPOLĖ.

L. K. Moterų Dr-jos Marijampolės skyrius š. m. nusistatė iškilmingai dalyvauti nepriklausomybės šventėje. Tuo tikslu skyriaus pirmininkė, p. Daukšienė pakvietė visų kuopų pirmininkes pasitarti. Nustatė laikytis šios tvarkos. Įsakę visoms draugininkėms pasipuošus išveiginiiais rubais atvykti vasario 16 d. į Marijampolę, išrinko iš savo tarpo dvi merginas ir 2 moteris. Pirmosios apsigaubusios baltomis skarelėmis nešė pasimainydamos Draugijos vėliavą, o antrosios pasipuošusios pabriuviais ir užsirišusios didelėmis žaliomis skarelėmis ėjo iš šalių it garbės sargyba. Už jų ėjo valdybos narės su tam tikrais ženklais prie krutinių, o toliaus eilių eilės šiaip narių. Gražu buvo matyti, kaip moterys, be šauksmų, riksmų ir stumdymų, kai dažnai esti tokiose eisenose, sugeba ramiai tvarkytis ir gražiai, iškilmingai eiti. O už vis labiausia susirinkusių akis traukė daili L. K. Moterų Dr-jos vėliava - žaliomis spalvos, vienoje pusėje "Lietuvos vėpjos" vaizdas su parašu "Lietuvos mokykla," ant kitos pusės kryžius apsisivijęs žaliomis rutomis ir lelijų žiedais su parašu "Marijampolės L. K. Moterų Draugija."

Valio marijampolietės, jus pavyzdin-gos ne tik darbe, bet ir šventėje.

A. Bendaravičaitė.

ŠIANČIAI.

Š. m. kovo 12 d. įvyko šiančiuose L. K. Moterų Dr-jos susirinkimas. Susirinkimą vedė darbšti šiančių organizatorė, p-lė Arminaitė.

Kun. Draugelis laikė paskaitą apie moterų teises ir pareigas, nurodydamas pavyzdžiui, kaip senovės Judita išgelbėjo žydus nuo priešų, taip šiandien, sako, lietuvės moterys gali išgelbėti mūsų tautą nuo pražuties, delei mūsų įvairių ydų.

Centro pirm. M. Draugelytė-Galdikienė papasakojo apie Moterų Dr-jos veikimą ir ragino visas moteris spiestis į šią organizaciją, kad atlikus daug kilnių uždavinių Moterys karštai tam pritarė.

Šiame susirinkime nutarta buvo steigti savyšalpos kasą, į kurią nusistatyta mokėti po 20 auks., kad ligoje sušėpus be-turtes savo nares.

Sančių žibutė.

KYBARTAI.

Kovo m. 27 d., 9 val. ryto apie 200 moterų pastojų keltą ir neleido išvežti iš Lietuvos Vokietijon einančių per Virbalio muitinę maisto produktų; bulvių, javų, sėmenų ir mėsos, aiškindamos, kad jos ne-turinčios leisti išvežti iš Lietuvos maisto į Vokietiją.

Vežėjams nepaisant to protesto, mote-rėlės prišokusios, paleido porą maišų sė-

menų. Visų turėta peiliai.

Esant mažai tvarkos apsaugai iš pra-džios moterėlėms pavyko ne juokais su-trukdyti išvežimas prekių, bet atvykus daugiau apsaugos jėgų ir vietos valdžios atstovams tas moterų maištelis pavyko lik-viduoti.

Reikia apgailestauti, kad šių dienų di-delis brangumas priveda moteris prie to-kių nekulturingų ekscesų — protestų.

Korespondentė.

KALVARIJA.

L. K. Moterų Draugijos Kalvarijos, ne-seniai įsikuręs skyrius, darė kovo m. 15 d. Kalvarijos "Žiedo" arbatinėje susirin-kimą. Susirinkimą vedė skyriaus pirm., S. Linkevičienė, sekr. K. Kučinskaitė. Narių dalyvavo 60. Patvirtinus pereinamo susirin-kimo protokolą ir perskačius pranešimą iš Centro.

Kun. dekonas Povilaitis aiškino svarbą ir reikalingumą moterims spiestis į Mote-rų Draugiją. Laikraščio reikalų pakalbė-jus J. Linkevičienėi ir A. Kučinkaitei su-sirinkimas nutarė išsirašyti vieną egzemp-liorį "Moters." Toliau buvo išrinkta Re-vizijos Komisija į kurią pateko šios mote-ris: A. Kučinskaitė, V. Karalienė ir V. Buvelskaitė.

Apie uždarymą smuklių šventadieniais ir prekybos kalbėjo J. Linkevičienė. Susirinkimas vienbalsiai nutarė kreiptis į Centro Tarybą, kad ji rūpintusi, kad šven-tadieniais ir prekybos butų smuklės uždarytos.

Valdyba.

Pagiriame Kalvarijos moteris už jų su-siorganizavimą ir gerus sumanymus, bet turime pabrėžti, kad laikraščio svarbos vis tik ganėtinai neišsiaiškino, kadangi nutarė išsirašyti tik 1 egz. Ištikrųjų-gi tai rei-kėtų kiekvienai nariai jį užsisakyti ir be to dar platinti kitų moterų tarpe. Jeigu kiekvienas skyrius tik tiek teskaitytų, tai jis neapsimokėtų leisti. Laikraštis visuo-met reikalingas ne tik moralės paramos, bet ir medžiaginės, nes kiekvieno numerio spausdinimas kainuoja keletą tukstančių auksinų.

Red.

PAKRUOJUS.

Visuotinas Pakruojau skyriaus Moterų Draugijos susirinkimas įvyko 1922 m. ko-vo 25 dieną.

Lukauskaitė plačiai išdėstė apie Kauno Katalikų Kongreso šių 1922 m. nutarimus.

Steig. Seimo atstovė, Gvildienė kalbėjo apie St. Seimo darbuotę ir politinį Lietu-vos stovį po to laikė paskaitą apie kenks-mingumą girtybės ir jos pasekmes. Po pra-nešimų ir kalbų buvo patiekta šį rezoliu-cija:

Visuotinas L. K. Moterų Dr-jos susi-rinkimas 25-III-22 m. pasipiktinęs, kad

Pakruojaus miestelyje girtuoklybės įstaigų daugiau, negu mokyklų visame valsčiuje ir konstatavus, kad nesuvaržytas ir neprižiurimas sulig veikiančiųjų įstaigų ir įsakymų išreiškia nepasitenkinimą Valsčiaus Tarybos nutarimu, leidusiu atidengti tiek daug smuklių ir tikisi, kad ateityje Valsčiaus Taryba labiau prižiūrės įvykdymą įstatymų liečiančių "normavimą" girtuoklystės įstatymų. Ši rezoliucija vienu balsu buvo priimta. E. Juozupaitis ragino skaičiuoti moterims laikraščius, taipogi nutarta rinkti kareiviams Vėlykoms aukų. Susirinkimas tęsėsi apie 3 val. buvo gana gyvas.

KLOVAINIAI.

Kovo 26 d., 1922 m. įvyko L. K. Moterų Draugijos susirinkimas. St. Seimo atstovė, E. Gvildienė darė pranešimus iš St. Seimo darbuotės ir apie vaikų auklėjimą, taipogi turėjo paskaitą apie girtybę. Moterys klausėsi domiai. Klovainiai atsižymi tuo, kad visame miestelyje nėra nė vienos smuklės. Moterys buvo labai patenkintos ir prašė pasirūpinti, kad kas iš intelligenčių atvažiuotų su paskaitomis, nes mirus pirm., Batorienei skyrius negali tinkamai veikti.

KREKENAVA.

L. K. Moterų Draugija š. m. sausio m., 22 d. savo susirinkime apsvačius, kaip yra baisus ir pavojingas visuomenei bedievių nusistatymas, butent kesinimas pašalinti iš mokyklų tikybą ir kludymas geriams katalikams įkurti katalikišką fakultą, atsiminus, kad Rusų persekiojimo laikais, moterys katalikės mokėjo išsaugoti tikybą ir lietuvišką savo brangią kalbą, su skaudančia širdimi, kad laisvoji Lietuvoj atsirado tokių išgamų sunų ir dukterų tarpe, kurie stengiasi išplėsti mums brangiausią turtą — auklėdama mūsų jaunąją kartą be tikybos — griežtai protestuoja prieš bedievių nedoras pastangas ir reikalauja, kad tikybos pamokos mokyklose būtų privalomos ir kad katalikų vaikams mokyti būtų skiriami katalikai mokytojai.

Vargo Marytė.

KREKENAVA.

Nepriklausomybės šventę pagerbti buvo surengtas Gynimo Komiteto ir Pavasarininkų vakaras. Suvaidinta buvo "Gedemino sapnas" ir "Keistutis kalėjime." Šiame vakare L. K. Moterų Draugija surengė bufetą Lietuvos gynimo reikalų naudai. Be to, dar nutarta daryti rinklavą pinigais ir įvairiais daiktais. Aukos ir pelnas iš vakarėlio paskirta apleistiems lietuviams našlaičiams Vilniuje.

Vargo Marytė.

NAUJI SKYRIAI.

1. Š. m. kovo m. 19 d. Rokiškyje įsikūrė L. K. Moterų Dr-jos skyrius. Steigiamajam susirinkime dalyvavo 100 asmenų. Valdybon išrinkta: pirm. Ona Ignatavičienė, vice-pirm. Pekšytė Julė, sekretore — Mainelytė Ona, išd. — Diržienė Viktorija ir V. narių Gronskaite Adėlija.

2. L. K. Moterų Dr-jos Centro Taryba kovo m. užtvirtino skyrių Užpaliuose, Utenos apskr. Skyrius turi 93 narius. Pirm., O. Tarvidaitė, vice-pirm. O. Vaitokienė, sekr. — Galvidaitė-Gipiškienė, išd. Mikulkaitė ir knygininkė Braukylienė.

3. Gauta žinių, kad kovo mėnesyje įsikūrė L. K. Moterų Dr-ja Vilkaviškyje.

Korespondentė

KAUNAS.

P-lė Kauperytė trumpai pranešė, kad parvykusios anglų sesutės lietuvaitės, steigia Kaune ambulatoriją. Motinos turinčios mažus vaikus, arba neščios galės tenai užsirašyti. Vaikui sumenkėjus galės nuvesti, tai gydytojas išmieriuos jo didumą, pesvers ir jeigu turės svorio mažiau, kiek turi sverti to amžiaus sveikas kūdikis, nurodys atatinamą užlaikymą. Beturčių motinų kūdikiams bus duodama šiek tiek pašalpos pienui arba kitam maistui ir vaistus iš vaistinės dovanai, arba papiginta kaina. Vaikai bus apžiurimi nuo jauniausio ligi 5 metų amžiaus. Tenai užsirašiusias neščias moteris lankys sesutės namuose. Prižiartinus gimdymo laikui, beturtės bus laikomos ambulatorijoje kol susveiks. Iš toli nebus priimanamos tik iš miesto ir pamiščių.

A. B.—tė.

(Iš "Moteris.")

Patarimai šeimyninkėms

Obuolių pudingas.

Kad padarius skanų pudingą reikia sudėti kelis patušintus obuolius į kepamąjį bliudą. Kuomet atauš užpilk viršum šaltos kiaušinienės, ir įstatyk į pečių 10 minutų. Norint galima suplakti baltymo kiaušinio ir užpilt, tuomet gražiau atrodo.

Apelsino pyragaitys.

Puoduką sviesto ar aliejaus, 2 puoduku cukraus, 4 kiaušinio trynius, 2 kiaušinio baltymus, puoduką pieno, pusketvirto puoduko miltų, $3\frac{1}{2}$ šaukštelio kepamųjų miltelių (baking powder) ir sutarkuota lemono ir apelsinos žievės.

Sumaišyk sviestą su cukrumi gerai. Dadėk kiaušinio trynius, pieno ir miltų, kepamuosius miltelius. (Pirma reikia kepamuosius miltelius su miltais gerai išsijoti) Tuomet sudėt galima sekančiai:

2 kiaušinio baltymus, pusantro dėk gerai išplaktus kiaušinio baltymus ir lemono, pomerančio žievės. Paplak tą visą kelias minutes. Kepk neperkarštame pečiuje. Apcukruoti puoduko cukraus miltelių (powdered sugar) į didelį apelsino sunką ir sutarkuotą žievę, šaukštelį lemono sunkos. Suplak kiaušinio baltumus iki bus tiršta, sudėk cukrų, lemoną ir apelsiną. Dedant reikia plakti, tol kol pasidarys tiršta. Tuomet kaip pyragaitys bus praušęs apdėti.

Vaisių pyragaitys.

Sumaišyk 5 šaukštus sviesto ar taukų su pusantro puoduko rudojo cukraus, 2 kiaušiniu, $\frac{1}{2}$ puoduko vandens, puoduką razinkų ir pusant-

ro puoduko miltų, sumaišius su žiupsneliu druskos ir 3 šaukštus kepamųjų miltelių, pusę šaukštelio cinamono, truputį muskatinio riešuto (nutmeg) ir truputį gvaizdiko. Ištepkep kepamąjį bliudą su taukais pabarstyk miltais ir kepk neperkarštame pečiuje 45 minutes. Norint galima apcukruoti.

Eugenija Molienė.

KREMO "PUFSAI."

(Cream puffs.)

1 puoduką šalto vandens,

$\frac{1}{2}$ puoduko sviesto,

$\frac{1}{2}$ šaukštelio druskos,

1 puoduką miltų,

4 kiaušinius.

Sumaišyk sviestą su cukrumi gerai. Dadėk kiaušinio trynius, pieno ir miltų, kepamuosius miltelius. (Pirma reikia kepamuosius miltelius su miltais gerai išsijoti) Tuomet sudėt galima sekančiai:

Sumirink puoduką vandens su sviestu, atimk nuo ugnies ir įmaišyk karštan vandenin miltus, plakdama uoliai, tol kol atvės ir pasidarys tešla. Paskui įmušk kiaušinius (po vieną) ir vis plak, kad gerai išsimaišytų. Ištepkep blekę taukais ir ant jos dėk šaukštą tešlos, taip kad būtų bent dviejų colių tarpai. Kepk karštame pečiuje bent 30 minučių.

KREMAS DEL "PUFSU."

1 $\frac{1}{2}$ puoduko atvirinto pieno,

$\frac{3}{4}$ puoduko cukraus,

$\frac{1}{4}$ šaukštuko miltų,

2 kiaušinius.

Suplak kiaušinius, įberk pridedamus, paskui viską išplakus įpilk į pieną ir virink apie 15 minučių.

Kuomet "pofsai" iškeps ir atauš perpjauk juos pusiau ir ataušinus "kremą" pripildink juomi "pofsą" ir uždėk ant viršaus antrąją pusę. Jei nori gali "pofsus" pripildyti plakta grietine (whip cream).

M. L. B.

A.L.R.K. MOTERŲ SAJUNGOS CENTRO VALDYBA.

Dvasios vadovas: **Kun. M. J. Urbonas**,
301 State St., Du Bois, Pa.

Pirmininkė: **Marijona Jokubaitė**,
549 East St., New Haven, Conn.

Vice-pirm.: **Barbora Vaškevičiūtė**,
206 Van Buren St., Newark, N.J.

Raštininkė ir Administratorė:
Marijona Vaičiūnienė,
442 W. Leonard St.,
Grand Rapids, Mich.

Iždininkė: **Marijona L. Brenzaitė**,
923 W. Garfield Blvd.,
Chicago, Ill.

Centro išdo globėjos:

Monika L. Gurinskaitė,
3347 Auburn Ave., Chicago, Ill.

Ona Sautulaitė,
726 W. 18th St., Chicago, Ill.

Centro daktaras kvotėjas:
Dr. J. De Vries,
Broadway Ave., Grand Rapids, Mich.

Direktorės: **Pirm. Ona Jankienė**,
1428 Columbia Rd., So. Boston, Mass.

M. Tumasonienė,
1613 Mc Clure St., Homestead, Pa.

Veronika Abraitė,
588 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

V. Matukaičiūtė,
Baltimore, Md.

B. Žitkienė,
5915 Dibble Ave., Cleveland, O.

Redaktorė: **Antanina E. Nausėdienė**,
917 W. 33rd St., Chicago, Ill.

Literatiškoji komisija:

Marijona Sakalauskaitė,
50 W. 6th St., So. Boston, Mass.

Monika L. Gurinskaitė,
3347 Auburn Ave., Chicago, Ill.

M. Širvaitienė,
Detroit, Mich.

A. L. R. K. MOTERŲ SAJUNGOS, MASS. IR MAINE. VALSTIJŲ APSKRIČIO VALDYBOS ANTRAŠAI:

Pirm.: Ona A. Jankienė,
1428 Columbia Rd.,
So. Boston, Mass.

Vice-pirm.: O. Mankevičiūtė,
126 Windsor St.,
Cambridge, Mass.

Rašt.: M. Sakalauskaitė,
50 W. 6th St.,
So. Boston, Mass.

Iždininkė: O. Kašėtaitė,
161 Ames St.,
Montello, Mass.

Iždo globėjos: V. Shea ir M. Zailskienė.

CONN. APSKRIČIO VALDYBOS ANTRAŠAI:

Pirm. O. Černauskaitė,
25 Poplar Pl., Waterbury, Conn.;

Vice-pirm. T. Blužienė,
41 Capital Ave., Hartford, Conn.

Rašt. P. Geležiūtė,
51 Capitol Ave., Hartford, Conn.

Ižd. O. Ambrasienė,
219 Hartford Rd., So Manchester,
Conn.

Organizatorė P. Geležiūtė.

A. L. R. M. Sąjungos 57 kuopos
North Manchester, Conn. valdy-
ba ir antrašai 1922 metams:

Pirm., Marcėlė Brazauskienė,
55 North St.,

Vice-pirm., Klementina Karpuskienė,
56 Union Street,

Fin. rašt., Marijona Bujavičienė,
Box 125.

Prot. rašt., Marijona Astrauckienė,
83 Union Street,

Iždin., Petronė Brazauskienė,
53 North Street,

Ižd. pabelb., Marijona Katkauskienė,
83 North St.,

Maršalka, Veronika Ignatavičienė,
25 Union Street.

"MOTERŲ DIRVOS"

TURINYS, UŽ GEGUŽĖS MĖN. 1922 M.

1. Moters.	pusl. 1.
2. Motinų Diena. Nina.	" 2.
3. Mano motinėlė, J. Naruševičius.	" 2.
4. Krikščionija ir moterys svetur ir Lietuvoje, Kun. Prof. P. Bučys.	" 3.
5. Moterims interesinga.	" 6.
6. Nepaprastas nusistebėjimas, J. V. Kovas.	" 7.
7. Moterų Himnas, Mea Parvitas.	" 9.
8. Seserys Vienuolės, Vystanti šakelė.	" 9.
9. Nuolatinė pašalpa motinoms Amerikoje.	" 10.
10. Vardu Marijos. J. V. Kovas.	" 10.
11. Gegužės sniegas, M. Vaitkus.	" 12.
12. Palangos jūros bangos, Milžinas.	" 12.
13. Musų priedermė, U. Gudienė.	" 12.
14. Maldos — monologas, Milžinas.	" 13.
15. Sveikata.	" 15.
16. Kas sąjungiečių veikiama, Koresp. iš: Cicero, Ill., Brighton, Mass., Chicago, Ill.	" 17.
17. Pagelbėjime neturtingai sąjungietei, Centro pirm.	" 18.
18. Žinios iš Lietuvos.	" 19.
19. Patarimai šeimininkėms.	" 19.
20. Centro Valdybos ir apskr. valdybų antrašai.	" 23.
Paveikslai:	
1. Sveika Marija...	" 8.
2. Moterų Sąjungos 2-ra kuopa.	" 16.

"MOTERŲ DIRVA"